

(Дії, 1:1-3)

Спасителю наш, поблагослови нас на вивчення Твого Слова.
Амінь.

Дорогі друзі, сьогодні ми почнемо вивчення п'ятої книги Нового Заповіту – книги Дії святих Апостолів.

Книга Дії святих Апостолів, яку іноді ще називають п'ятою Євангелією, являє собою продовження розповіді Євангелії від Луки. Автором книги Дії святих Апостолів також є Лука, як він сам сповіщає про це в першому вірші книги. Сер Вільям Рамсі (про якого ми говорили, вивчаючи Євангелію від Луки) після ретельного аналізу робіт Луки дійшов висновку, що Лука – це найбільший історик не тільки стародавніх часів, але й сучасності.

У багатьох відносинах книга Дії святих Апостолів – видатна. Вона свого роду міст, який поєднує Євангелії і Послання. Якби в Новому Заповіті не було цієї книги, ми б стикнулися з дивною порожнечою, заповнити яку не було б чим.

Остання подія, яка описана в Євангелії від Матвія – це воскресіння Ісуса Христа, а в Євангелії від Марка – це вознесіння Господа. Лука завершує свою Євангелію словами Ісуса про швидкий прихід Святого Духа, а апостол Іван говорить про другий прихід Христа. І все це ми можемо знайти в 1-му розділі Дій святих Апостолів. Тобто, можна сказати, що в цій книзі гармонійно поєднуються воєдино всі чотири Євангелії.

Також у книзі Дії святих Апостолів повторюються й підтверджуються великі місіонерські доручення, які ми знаходимо у всіх чотирьох Євангеліях.

Книга Дії святих Апостолів – це своєрідні сходи, що ведуть до Послань апостолів у Новому Заповіті. Дуже корисно одночасно читати Послання Нового Заповіту й цю книгу, оскільки в ній розповідається історія заснування тих самих церков, до яких були звернені Послання апостолів.

Якщо говорити про зміст книги, то вона розповідає про заснування того духовного тіла, яке ми з вами звикли називати Церквою. Тему, або ж ключову ідею книги Дій ми знаходимо в 8-му вірші 1-го розділу: "Та ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі".

Відповідно до цього вірша, книга може бути розділена на частини. Перші сім розділів розповідають про роботу Ісуса Христа через Святого Духа й через Його апостолів у Єрусалимі. Розділи з 8-го до 12-го присвячені тому, що Господь Ісус Христос робив через Своїх апостолів і за

допомогою Духа Святого в Юдеї і Самарії. А з 12 розділу і до кінця, розповідає про роботу Ісуса Христа в різних куточках поганського світу, яку Він також звершував за допомогою Святого Духа.

Книга Дії святих Апостолів не завершена. Розповідь обривається на тому, що апостол Павло протягом двох років живе й проповідує в Римі. Тобто, у цієї книги немає явного фіналу. Знаєте чому? Відповідь проста: річ у тому, що Дії святих Апостолів - це розповідь, яка триває безупинно. Можливо зараз євангеліст Лука, знаходячись з Господом на небесах, дописує наступні її розділи. Цілком можливо, що сьогодні Лука пише про те, що ми з вами робимо для Христа в силі Святого Духа. Принаймні, я на це сподіваюся.

А зараз, давайте поговоримо про особливості цієї книги. Особливу роль у книзі Дії святих Апостолів відіграє Ісус Христос. В 1-му розділі ми читаємо про те, як Він вознісся на небеса. Пішовши з цього світу, Господь залишив Своїх учнів. Однак, Він не залишив Своєї роботи. Зараз Він перебуває в іншому місці - центр Його служіння знову перемістився. Ви, напевно, пам'ятаєте, що під час земного життя нашого Господа, Капернаум був головним містом і центром Його служіння. Зараз Спаситель керує цим служінням, перебуваючи по правиці Отця на небесах. Ось чому в книзі Дії святих Апостолів Господу Ісусу відведена найголовніша роль. Він, перебуваючи на небесах, продовжує працювати на землі і сьогодні.

У цій книзі надзвичайно важливу роль відіграє Святий Дух. Христос обіцяв послати Свій Дух учням. В Євангелії від Івана ця обітниця зустрічається чотири рази: в 1-му, в 7-му, в 14-му й в 20-му розділах. Та ж обітниця дана і в книзі Дії святих Апостолів - у 8-му вірші 1-го розділу (ми вже говорили про це сьогодні). Ми з вами живемо в період Святого Духа, і найхарактерніша ознака нашого часу - це те, що Святий Дух живе сьогодні у серцях віруючих.

Особливе місце в книзі приділяється владі церкви. Церква наділена силою і, звичайно ж, ця сила відображається в діяльності Духа Божого. Це незвичайна сила. Вона була властива ранній церкві, і в сучасних церквах більше не проявляється в такій мірі. Чому? Тому, що рання церква жила й функціонувала на високому духовному рівні, який з тих пір досягнутий більше не був. Але, не дивлячись ні на що, Святий Дух працює через віруючих і в наші дні, коли будь-яке служіння приносить честь і славу Господу Ісусу Христу.

У цій книзі приділяється величезна увага Церкві, як видимій, так і невидимій. Церква - це нова сутність, і її поява описана саме в книзі Дії святих Апостолів.

Також слід зазначити ту увагу, яку Лука приділяє географічним подробицям. Уже добре знайомий нам Вільям Рамсі, проводячи свої дослідження, побував у всіх тих місцях, які згадує євангеліст Лука. Він виявив, що всі подробиці, наведені Лукою, надзвичайно достовірні. З самого початку, будучи ще зовсім молодим археологом Кембриджського університету в Англії, Вільям Рамсі вирушив у подорож до Малої Азії з метою показати некомпетентність Луки як історика. Він не сумнівався в успіху своєї справи, бо знав, що більшість істориків припускаються помилок, допускаючи неточності або просто викладаючи свої власні домисли і фантазії. Рамсі повторив всі подорожі апостола Павла і дійшов висновку, що Лука не допустив жодної історичної неточності. Більше того, саме це відкриття й призвело до того, що Вільям Рамсі ввірував у Господа й став автором декількох чудових книг, присвячених місіонерським подорожам Павла й історії ранніх церков на території Малої Азії.

Велику роль у книзі Дії святих Апостолів відіграють конкретні люди. Лука згадує поіменно більше ста чоловік, і це не рахуючи всіх тих, чиї імена не уточнені. Я думаю, що до кінця першого сторіччя нараховувалося уже декілька мільйонів віруючих. Протягом перших двохсот або трьохсот років історія церкви ознаменувалася просто феноменальним зростанням. Безсумнівно, що в наші дні цей ріст істотно сповільнився, як і пророкував наш Спаситель.

Також, у цій книзі велику роль відіграє воскресіння Ісуса. Воскресіння є центральною лінією всіх євангельських проповідей. У наші дні більшість церков проводять Пасхальні богослужіння один раз на рік. Однак я, будучи пастором, неодноразово брав на себе сміливість улаштовувати свята, які були присвячені воскресінню Ісуса Христа, частіше. Однак, потрібно пам'ятати, що в ранній церкві воскресіння Ісуса Христа завжди було центральною подією і серцем євангельського послання, і жодна проповідь не обходилася без згадування воскреслого з мертвих Спасителя. Темою проповіді Петра в день П'ятидесятниці було саме воскресіння Господа Ісуса. Петро говорив тоді, що все, що трапилося з ними того дня, трапилося саме завдяки воскресінню Ісуса, Який, перебуваючи на небесах по правицю Бога Отця, послав Свій Святий Дух на землю. Згодом ми з вами довідаємося, що воскресіння Господа було центральною темою також всіх проповідей апостола Павла.

Звичайно, в кожного проповідника є своя улюблена тема. Деякі воліють більше говорити про пророцтва, інші – про історичні події Книги Дії святих Апостолів, або ще щось. Тому, якщо й ви хочете знайти головну тему для служіння собі особисто, я ризикнув би запропонувати вам взяти тему

воскресіння Ісуса Христа. У ранній церкві кожне богослужіння було святкуванням Пасхи, іншими словами – днем проголошення воскресіння. Слова: "Він воскрес" проголошувались усюди.

Також можна помітити, що в першій частині книги Дії святих Апостолів особлива роль відведена апостолу Петру, а в другій частині основне місце належить апостолу Павлу. Ми, напевно, помітимо дивне умовчування щодо інших апостолів. Я не сумніваюся, що в Бога були Свої причини, чому Він особливим чином підкреслив служіння саме цих двох апостолів. Мабуть були й земні обставини, які пояснюють цей факт. Я думаю, що Лука був найкраще знайомий із служінням саме цих двох апостолів. Він був супутником і соратником, а також близьким другом апостола Павла. Деякі дослідники висловлюють думку, що між Петром і Павлом існували непримиренні розбіжності. Але я особисто вважаю, що ці апостоли неодноразово зустрічалися й мали дуже тісне спілкування, а, отже, і Лука був разом з ними.

На закінчення мого невеликого введення в книгу Дії святих Апостолів, я дозволю собі сказати декілька слів про назву самої книги. У нашій Біблії ця книга називається "Дії святих Апостолів". Принаймні, саме так її називає Ватиканський кодекс – один з небагатьох манускриптів Писання, котрий містить весь текст Біблії. Але деякі теологи пропонують інші назви. Наприклад, таку: "Дії вознесеного й прославленого Христа". Що стосується мене, то я думаю, що центральна ідея цієї книги дається нам у перших двох віршах 1-го розділу. І, опираючись на цю думку, я віддав би перевагу довгій назві, яка, однак, відображає саму суть цієї книги. Я б назвав книгу так: "Дії Ісуса Христа, здійснені за допомогою Святого Духа і через святих Апостолів".

Ну, а тепер давайте почнемо вивчення самої книги. Як ми вже сказали, перші сім розділів розповідають нам про Дії Господа Ісуса Христа, здійснені за допомогою Святого Духа й через святих апостолів у Єрусалимі.

РОЗДІЛ 1

Перший розділ, який є підготовкою до приходу Святого Духа, дає невеликий вступ і коротко описує служіння Ісуса протягом сорока днів після Його воскресіння. Також, у ньому говориться про Його вознесіння й обітницю повернутися.

Сьогодні ми поговоримо про той вступ до 1-го розділу, який робить Лука. Отож, читаємо 1-ий й 2-ий вірші:

"Першу книгу я був написав, о Теофіле, про все те, що Ісус від початку чинив та навчав, аж до дня, коли через Духа Святого подав Він накази апостолам, що їх вибрав, і вознісся".

/Дії, 1:1, 2/

"Перша книга", про яку тут йде мова - це Євангелія від Луки, адресована людині на ім'я Теофіл. "Теофіл" перекладається як "Люблячий Бога". Я не згодний з думкою, що ці рядки звернені до будь-якого віруючого, котрий любить Бога. Немає сумнівів, що Лука знав конкретну людину, яку звали Теофіл. А також, немає сумнівів в тому, що ім'я відповідало дійсності - ця людина любила Бога. Ми з вами вивчали Євангелію від Луки і ми пам'ятаємо, що там дійсно говориться: "про все те, що Ісус від початку чинив та навчав". У книзі Дії святих Апостолів Ісус продовжує діяти й учити. Власне, й у наші дні Він, як і раніше, зайнятий саме цим. Господь буде продовжувати робити все це доти, доки не настане час забрати віруючих із землі.

Той факт, що Ісус пішов на небеса, не означає, що Він перестав навчати, й творити, й діяти. Однак тепер, перебуваючи на небесах з Богом Отцем, Він продовжує Свою роботу вже за допомогою Святого Духа. Так само, як в армії накази начальника передаються підлеглому, Господь Ісус Христос працює сьогодні за допомогою Святого Духа. Дух Божий працював через апостолів, а сьогодні Він творить Божу справу через нас з вами. Подумайте, яка це чудова звістка!

У вступі Лука використав одне зі своїх відомих складних речень, поділене на декілька віршів. Давайте прочитаємо далі:

"А по муці Своїй Він ставав перед ними живий із засвідченнями багатьма, і сорок день їм з'являвся та про Боже Царство казав".

/Дії, 1:3/

Після страждань і смерті, Ісус безліччю незаперечних свідчень показував людям, що Він живий. Новий Заповіт описує десять випадків, коли Господь з'являвся Своїм учням після воскресіння. Треба сказати, що служіння Спасителя після воскресіння, тобто після того, як Він з'являвся людям, дуже важливе для християн у наші дні, так само як і служіння Господа, описане в Євангеліях. Апостол Павло так сказав в 2-му Посланні до коринтян, в 5-му розділі, в 16-му вірші: "Через те відтепер ми нікого не знаємо за тілом; коли ж і знали за тілом Христа, то тепер ми не знаємо вже!" Ми з вами не знаємо того Ісуса, Який жив на землі двадцять сторіч тому. Ми знаємо Його як Господа слави. Він перебуває зараз там, на небесах. Однак, перебуваючи в славі, Він не менш реальний, ніж тоді, коли Він жив на землі. Як часто церква випускає з уваги цей важливий факт.

Нещодавно до мене прийшов лист від однієї людини. Вона поділилася зі мною тим, що все своє життя була членом церкви, ходила до своєї церкви й виконувала всі необхідні ритуали, думаючи при цьому, що є християнином. Потім,

почувши Боже Слово, зрозуміла, що навіть не знає Ісуса. Чудесним відкриттям для неї стало те, що Ісус не тільки жив на землі дві тисячі років тому, але й те, що зараз Він живий і сидить по правицю Бога Отця. Ця людина прийшла до живого Христа й прийняла Його своїм Спасителем і Господом. Як чудово, друзі, що всі ми мали можливість зробити це, тому що Ісус незаперечно показав людям, що Він живий.

Проблема всіх невіруючих криється зовсім не у фактах, а в їхньому власному невір'ї. Всі необхідні факти вони знають. Я не думаю, що знайдеться хоча б одна людина, яка сумнівається в реальності існування такого історичного факту, як битва під Ватерлоо. Я вірю, більше того, я знаю, що Наполеон жив, і що він брав участь у цій битві. Але в мене практично немає доказів того, що дана битва відбулася. У нашому розпорядженні є в десять тисяч разів більше доказів смерті й воскресіння Господа Ісуса Христа, ніж свідчень про битву під Ватерлоо. Не дивлячись на це, багато людей сьогодні заявляють про те, що не можуть повірити цим свідченням. У чому ж криється проблема? Проблема криється в невіруючому серці. Людина має природну тенденцію тікати від Бога, так само, як це зробив Адам в Едемському саду. У наші дні люди просто відвертаються від Бога. Той факт, що Він живий, Господь показав безліччю незаперечних свідчень. Людина зможе дізнатися, якщо вона дійсно захоче знати. А проблема сьогодні полягає в тому, що люди знати не хочуть. Проблема не в голові, проблема криється у волі людини!

І на завершення я хотів би сказати ще декілька слів щодо воскресіння. Є один вірш, який, як я думаю, часто спотворюється й невірно розуміється. В 32-му вірші 12-го розділу Євангелії від Івана ми читаємо такі слова Господа Ісуса: "І, як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну". Як саме Він був піднесений? Спаситель був піднесений через воскресіння, тобто Він був повернутий до життя, піднятий з могили. Це є головна думка віршу. Незалежно від того, як часто ми говоримо про Ісуса, або які піднесені слова ми вимовляємо про Нього, звістка полягає в тому, що Господь був піднятий з могили, піднесений від землі. Він воскрес!

Причина, чому до Господа приходять не так багато людей, як нам би того хотілося, полягає в тому, що ми недостатньо говоримо про воскреслого Христа. Однак, книга Дії святих Апостолів підкреслює саме воскресіння Ісуса! І про це ми з вами маємо говорити протягом наступних передач. А сьогодні, друзі, ми прощаємося з вами, усього вам найкращого. Нехай Господь вас рясно благословить.